

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrske:		za Nemčijo:	
celo leto naprej	K 25.—	celo leto naprej	K 30.—
pol leta	13.—	za Ameriko in vse druge države	11.—
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35.—
na mesec	2-80		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišča levo), Kmallova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan svoje izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petič vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati L t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnishvu prejeman:	
celo leto naprej	K 24.—	celo leto naprej	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5-50
na mesec	2.—	na mesec	1-90

Dopisni naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo: Kmallova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 84.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 18. oktobra. (Kor. urad.) Uradno se razglaša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta generala konjenice nadvojvode Karla.

Ob ogrsko - romunski meji tudi včeraj ni bilo bistvene izpremembe. Vzhodno od Kirlibabe so naše čete zavrnile več ruskih napadov. Ob Bistrici Solotvinski boji predstraž.

Armadsna fronta generala princa Leopolda Bavarškega.

Severo - vzhodno od Bolsovcv ob Narajovki so se polastile naše čete močnega ruskega oporišča ter vjele pri tem 2 častnika in 350 mož in vplenile 12 strojnih pušk. Ob najzgorjem Seretu smo v kralj udušili poskušeni ruski napad. V Voliniji je boj počival.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Včeraj zvečer so napadle precejšnje sovražne čete naše pozicije na Monte Testu - hrbet Roite ter severno od vrha Pasubio. Hrabri branitelji so te sunke krkavo zavrnili. Na posameznih točkah flemstalske fronte in fronte v Dolomitih ter tudi na Kraški visoki planoti je bilo artiljerijsko delovanje od časa do časa zopet prav živahno.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

V Albaniji ničesar novega. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 18. oktobra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmarsala prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Artiljerijski boj je dosegel zlasti severno od Somme v širokih odsekih precejšnje silo. Med Le Sarsom in Gueudecourtom so napadli Angleži, od Les Boeufs do Rancourta pa zvečer Francozi. Naš uničevalni ogenj na polne sovražne järke, iz ka-

terih naj bi se izvršil napad, je zlo-mil na obeh straneh Eaucourt l' Ab-bayeja napad že v pričetku. Pri Gueudecourtu je prišlo do silnih bližinskih bojev, v katerih smo svoje pozicije popolnoma obdržali. Fran-coze, ki so prodrl iz pokrajine pri Morvalu in Rancourtu, smo po trdem boju zavrnili. V Sailly je sovražnik vdrl. Boj se tam še vrši. Ob strani glavnih napadalnih točk pri Thiep-valu - Courceletu in Bouchavesne-su niso prinesli sunki napadatelju no-benega uspeha. Pet sovražnih letal je podleglo v boju v zraku.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

Na vzhodnem bregu Mose živah-no streljanje.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarškega.

Ko so se z velikimi izgubami pon-srečili močni infanterijski napadi na fronto zapadno od Lucka, se je sovražnik tam omejil na živahni ar-tiljerijski ogenj. Infanterija, ki je na-padala avstro - ogrske pozicije pri Zvižinu (severo - zapadno od Zalo-šče) smo z ognjem z velikimi izgu-bami za sovražnika zopet pognali nazaj. Na zapadnem bregu Narajov-ke, zapadno od Herbutov, so nasto-čili bavarski bataljoni po izdatni ar-tiljerijski pripravi neko rusko opori-šče ter vjele 2 častnika in 350 mož in vplenili 12 strojnih pušk.

Armadsna fronta generala kavalerije nadvojvode Karla.

Ob Bistrici Solotvinski se je pon-srečil napad na naše eksponirane pozicije. V Karpatih je stala visina Ludova pod močnim topovskim ognjem. V odseku Kirlibabe smo zav-rnili sunke.

SEDMOGRAŠKO BOJIŠČE.

Celotni položaj se ni izpremenil.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Makedonska fronta.

Stopnjevan artiljerijski ogenj za-padno od železnice Bitoli - Florina ter severno in severo - vzhodno od Nidže planine je uvedel sovražne delne napade, ki so se pon-srečili. Bolgarski sunek je očistil srbsko gnezdo na severnem bregu Črne.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Usodepolne ure grškega kralja.

Demonstracije v Atenah.

Nagovor kralja Konstantina na posadke ententi izročenihi grških la-dij je bil povod, da so se v Atenah odigrale burne demonstracije proti četverozvezji, ki bo seveda izraze ljudske nevolje proti njenim nasilno-stim izrabila, da svojo taktiko še konsekvencejšje nadaljuje, in ki se pač ne bo niti dolgo več ustavljala pred samo osebo kraljevo, katerega bo obdolžila, da hujska. Kraljeve besede zvestim mornarjem so s svo-jo trpkostjo razburile poslušalce ter jih napolnile s srdom in žalostjo.

V admiralski uniformi na konju, spremljan od cele svoje rodbine, je pozdravil kralj Konstantin na voja-škem vežbališču postavljene morna-riške posadke grških ladij. Vojaštvo in številna množica so kralja burno akklamirali. Mornariški minister je prečital sledeče kraljevo dnevno po-velje: »Častniki! Podčastniki! Mor-narji! Vaše ustnice so pile te dni strup, dan za dnem povzročajo nove rane, da krvave duše nas vseh, ki smo poznali le spoštovano in zmago-vito Grško. Moja vlada je bila v teh dneh prisiljena Vam zapovedati, da zapustite ladje, na katerih ste prinesli svobodo neodrešenim našim bratom. Vi vsi ste žalostnega srca s solznimi očmi, a vsi brez izjeme prišli, da se zberete okolu svojega kralja. Zahvaljujem se Vam in Vam, zvestim svojim mornarjem, ne časti-tam kot kralj in načelnik mornarice, marveč kot zastopnik oboževane do-movine, ki ste ji toliko žrtvovali. Naj se izpolnijo naše želje, pridi tista blagoslovljena ura, ko boste svete podobe in slavne Vaše praporje zo-pet prinesli nazaj na krov, da bodo praporji zopet plapolali na grškem morju, prinašajoč up vsem grškim srcem za narod in kralja. Nato se je vršila parada. Proti koncu se je kralj obrnil na mornariške častnike ter je rekel: »Čestitam Vam, da ste ostali tako zvesti svoji prisegi. Niste se dali zapeljati z obljubami moralni-h ali materialnih nagrad. Lepo se Vam zahvaljujem in obličubam Vam, da Vas bom ščitil proti vsakomur,

ki bi Vam upal groziti.« Častniki so aplavdirali, mnogi so se razjokali.

Milan, 17. oktobra. (Kor. urad.) Listi poročajo iz Aten: Ko so kralj in njegova rodbina med ovacijami zapustili vojaško vežbališče, je prišlo do velike ljudske demonstracije s klici: Živio kralj, doli s četvero-zvezo! Ko se je zvečer raznesla vest, da se je izkrcalo v Pireju 1000 ententnih mornarjev in da je prispe-lo 150 francoskih mornarjev, da za-sedejo mestno gledališče, se je zbra-lo na gledališkem trgu mnogo ljudi. Kmalu so se čuli klici: Doli s četve-rozvezo! Demonstranti so začeli groziti, nakar so posegli vmes grška kavalerija in mornarji. Vojaki z na-sajenimi bajoneti so zasedli trg ter odpravili množico. Demonstranti so se podali nato, noseč na čelu spre-dovala grško in amerikansko zastavo, s klici proti četverozvezi pred amerikansko poslaništvo. Množica je demonstrirala ter poško-dovala nasproti poslaništva stoječo Venizelosovo hišo. Širila se je go-vorica, da prispe skoraj amerikan-sko brodogojne na pomoč. Mini-strski svet je baje sklenil, da se novim ukrepom četvero-zveze ne bo upiral in da se bo izognil vsakemu konfliktu. Po uli-cah hodijo številne patrolje grških vojakov

London, 18. oktobra. Reuter po-roča 16. t. m. iz Aten: Pri mornari-ški paradi se je zbrala izredno veli-ko množica ter zlasti mnogo rez-ervistov. Po paradi je prišlo do demonstracij na ulicah. Demon-strante so vodili voditelji rezervi-stovskega gibanja in znani Gunari-sti. Manifestanti so nosili z lovjem ovenčane podobe kralja Konstanti-na. Obhoda se je udeležilo mnogo vojakov in mornarjev. Pred an-gleškim poslaništvom so delali razne žaljive kretnje in opazke.

Pred mestnim gledali-ščem se je zgodilo več incidentov. Admiral Fournet je bil iz-zvižgan in množica je potisnila skupino francoskih trgovcev, ki so prišli iz gledališča, nazaj. Angleško-

francoska policija je aretirala neka-tere rezerviste, ki so hujskali. Danes zvečer se je zbralo na trgu Omonide 3000 do 4000 ljudi, ki so se podali z grškimi in amerikanskimi zastava-mi na Vseučiliško cesto. Pred amer-ikanskim poslaništvom se je mno-žica ustavila, protestirala je proti iz-krcanju ententnega detašmaja in njega navzočnosti v Atenah ter je prosila za varstvo. Amerikanski po-slanik pa ni bil navzoč. Nato so ko-rakali manifestanti, pojoč grške nar-odne pesmi po ulicah.

London, 17. oktobra. »Times« javlja iz Aten: Grški policisti so napadli četverozvezne mornarje, katerim zapovedujejo francoski častniki. Vsled tega so se vršila med poslaniki entente in grško vlado pogajanja. Upa se, da bo mogoče to nesporazumljenje spraviti s sveta. Med tem je prosil francoski poslanik admiral Fournet, da uredi kontrolo nad policijo drugače. Demonstranti so izročili amerikanskemu poslaniku pismen protest proti postopanju entente. Poslanik je odgovoril, da njego-va vlada nikakor ne more inter-venirati, obljubil pa je, da bo poslal izročeni mu protest v Ameriko.

Francoske čete pred kraljevo palačo.

London, 18. oktobra. (Kor. ur.) Reuter. »Daily News« poročajo 17. t. m. iz Aten: Oddelek franco-skega vojaštva je zapustil gledališče ter se je utaboril v nasadih Zappaleon blizu kraljeve palače. Francozi so korakali prav-tih skozi glavne ulice. Pol ure pozneje je obkolil kralje-vo palačo bataljon grške infanterije.

Revolta v armadi.

Bern, 18. oktobra. (Kor. urad.) »Matin« poroča: Velik del 4 grškega pešpolka s 15 častniki se je izjavil za solunsko vlado. Brezlično se po-roča, da je bilo v Volu ustavljenih 25 vagonov za municijo, ki bi naj bi-li odšli v notranjost Grške.

LISTEK.

Gospodična detektivka na dirki.

Angleški spisal M. Mc. Bodkin. (Dalje.)

»Tem bolje! Torej; Hernshawe ima jako slab vpliv na mojega brat-ranca lorda Wellmounta. Ta je moj najljubši prijatelj, je najboljši človek pod solncem, ampak zaupen in lahko-veren kakor novorojenček. Well-mount je postal šele lani polnoleten in je prevzel sam upravo svojega ve-likega imetja. Zdaj denar kar raz-sipa; Hernshaw ga e obral že za de-settisoč funtov sterlingov in če nam ne pomagata vi, gospodična, bo moj ubogi bratranec v treh mesecih mo-ral odšteti petdesettisoč funtov.

»Kako to? Zakaj? Povejte mi vendar vse jasno, da spoznam, pri čem da sem.«

Glas, s katerim so bile izrečene te besede, je pričal, da je Dora Myrl postala že jako nepotrpežljiva. Mla-dič Grant se je zelo začudil. Take Do-re še ni poznal in skoro bi bil dvomil, če je to še ona Dora, ki se je na ple-su z njim tako ljubezljivo pogovar-jala in se tako prijetno šalila.

»Stvar je sledeča.« je začel pri-povedovati. »Morda ste že slišali, da si je Hernshaw kupil lepo staro vite-ško grajščino Wolverholt. Tam ima vedno mnogo gostov, ki se lahko dobro zabavajo, saj so prirejena vsa-kovrstna igrišča in tudi lepo dirkali-šče. Hernshaw ima izborneza dirka-lnega konja, ki je predlanskim dobil prvo nagrado pri mednarodni dirki, ki pa ga je lansko leto prekosil Well-mountov konj »Griffin«. Ta je po moji sodbi še boljši konj, kakor Hernshawov »Jumping Frog«, dasi sta oba tako znamenita, da se z nji-ma ne more kosati noben drugi konj. Ljubosumnost posestnikov teh dveh konj je torej umljiva. Pred štirimi meseci je Hernshawe na dirkališču pri svojem gradu Wolverholt priredil tekmovalno dirko teh dveh konj. Stavil je 100.000 funtov sterlingov in res je zmagal »Jumping Frog«.

»Na tem ni vendar nič posebnega! Kdo pa more sploh zanesljivo vedeti, kateri teh dveh konj je boljši?«

»Potrpite malo, gospodična Myrl. Dirka je bila res znamenita. Lorda Wellmounta »Griffin« je tekel naprej in je dobro uspeval. Premagal je tudi vse ovire. Končno je prišel do zadnje ovire; kakor ptič je skočil čeznjo, na drugi strani pa je naen-

krat obstal, trepetaje po vsem živo-tu in jockey ga ne z ostrogami ne z bi-čem ni mogel spraviti naprej. Med-tem je bil preskočil »Jumping Frog« oviro, šinil mimo svojega tekmeca in kot zmagovalec dosegel cilj. Čudno pa je, da je bil »Griffin« že čez pet minut zopet miren in vesel. O kaki poškodbi še sledu ni bilo. Splošni vtisk je bil, da se je »Griffin«, pre-skočivši oviro, naenkrat prestrašil — a česa? Nikjer ni bilo nič takega, česar bi se bila mogla žival ustra-šiti.«

»Bodi kakorkoli.« je menila go-spodična Dora Myrl. »Dirka je kon-čana, zmaga ugotovljena in priznana — torej ni o tej stvari vredno raz-pravljati.«

Iz besedi gospodične Myrl je očitno zvenelo razočaranje.

»A čez tri tedne naj se dirka ob-novi.« se je razvnel Grant. »To pot sta stavila kar petdeset tisoč funtov. Lord Wellmount je prepričan, da je »Griffin« dosti boljši konj, kakor »Jumping Frog« in jaz sem ravno tega mnenja. Vepdar pa ni dvoma, da izgubi stavo. Izvedel sem, da sta-vi Hernshaw samo na zmago svojega konja. Tega bi gotovo ne storil, če bi ne vedel zanesljivo, da bo njegov konj zmagal. Vrh tega pa se je lord Wellmount naenkrat spomnil da mo-

ra napraviti izlet v Ameriko in je skrb za konja in za dirko meni pre-pustil.«

»Povejte mi zdaj vendar, kaj naj jaz pri tej stvari storim?« je ener-gično vprašala Dora Myrl.

»Prisil bi vas, da bi prisostvo-vali dirki.«

»Kako naj to storim, ko nisem povabljen?«

»To poskrbim že jaz. Dirko pri-deta gledat vaša znanca, gospod Aylmer in njegova soproga. Ta vas ima silno rada in mi je včeraj rekla, da vas vzame z največjim veseljem seboj.«

»A kaj poreče Hernshaw?«

»Lepo vas prosim — kaj naj po-reče! Vesel bo, da vidi tako lepo mlado damo. Sicer hom pa tudi jaz tam — kaj vas to nič ne mika?«

»Niti najmanj! Vi bi mi sploh samo napotje delali, a zaradi mene ni treba, da izostanete od dirke.«

»Torej pridete?«

»Da!«

»Kako ste ljubeznjivi in prijaz-ni! Sicer sem pa pozabil še nekaj omeniti. Neposredno po zadnji dirki se je namreč izkazalo, da je telefonska in brzogajna naprava na dirka-lišču v neredu. Žica je bila prezeza-na in sicer pri lovski hišici, kakih sedem milj od dirkališča, tam, kjer

lovci navadno zajutrkujejo. Čudno, kaj ne?«

»Jako čudno!«

Kar sta se Dora Myrl in Grant ta dan dogovorila, to se je vresničilo na dan dirke. Hernshaw je z očitnim zadovoljstvom pozdravil cvetočo in zabavno gospodično Doro Myrl in se je samo veselo smejal, čuvši, da je tajna policijska agentinja.

Hugon Grant in Dora Myrl sta morala imeti posebne simpatije drug za drugega, kajti hodila sta vedno skupaj na izprehod, igrala skupaj tennis ali pa se na kolesih vozila po okolici. Posebno je Doro Myrl zanimala ovira, ki je postala pri dirki »Griffinu« usodepolna. Ovi-ra, gost grm, je bila jako visoka, a sicer ni bilo na nje nič posebnega. Pač pa je Dora Myrl zapazila na tleh pri koreninah polno črnih zrn, podobnih šibram, kakršne rabijo strelci pri lovu na srnce. Dora je na-brala nekaj teh zrn, jih skrbno obrisala in hitro spoznala, da so ta zrnca iz bakra. Začela je na to gle-dati po vejevju grma in našla nekaj odtrganih koščkov tkanine iz gutaperče, kakršne se rabijo za kir-urgične obveze. In končno je, brska-je s palico po tleh, izkopala Dora Myrl še prazno lekarniško stekle-nico z jako ozkim vratom.

Kralj se hoče braniti do zadnjega.

London, 18. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Mail« poroča iz Aten 17. t. m.: Usoda kralja in vlade visi na niti. Ko je ministrski predsednik včeraj kralju javil, da admiral Fournet noče ublažiti najnovejših zahtev entente, so padle ostre besede. Lambros se je podal nato v zunanje ministrstvo, kjer je rekel, da bo odstopil. Konečno se je odločil, da le ne bo podal demisije. Ko so se zvečer izkrcali francoski mornarji, je hitel Lambros h kralju, ki je bil silno ogorčen. Kralj je izjavil: »Ne preostaja mi ničesar drugega, kakor da se podam s svojimi ljudmi v Lariso«. Ministrski predsednik kralja ni mogel prepovrati, da naj prekliche ta svoj sklep. Zato se je podal kar najhitreje v Atene, kjer se je posvetoval s Skuludisom, Gunarisonom in Dragumisom. Na njegovo prošnjo so šli ti trije v Tatoli ter so rotili kralja, da naj ne stori tega koraka. Kralj je obljubil, da bo odhod v Lariso še odložil.

Med tem izhaja iz vseh dogodkov, da namerava kralj izvršiti v Larisi vse pripravke za svojo obrambo. Korespondent »Daily Mail« je, kakor trdi, izvedel, da je zbranih na neki postaji železnice v Lariso 40 topov, 16.000 projektilov in 30.000 zabojev patron.

Koncentracija kralju vdanih čet v Larisi.

Zeneva, 17. oktobra. Atenska vlada utemeljuje pošiljanje čet in vojnega materiala v Lariso s tem, da je to mesto določeno kot garnizija za III. grški armadni zbor.

ENTENTA ZAHTEVA REDUCIRANJE GRŠKE ARMADE.

Milan, 17. oktobra. (Kor. urad.) »Corriere della sera« javlja iz Aten: Pričakovati je nove note četvero-zveze, ki bo zahtevala, da se številno grške armade zmanjša in se grške čete nastanijo v Peloponezu. Ne vé se, ali vsled te težke zahteve ne bo nastala nova ministrska kriza.

Curij, 18. oktobra. Iz Aten poročajo: Ententni poslaniki so sklenili zahtevati izročitev, oziroma razoroženje 2/3 grške armade.

Pogajanja med grško vlado in entento.

London, 18. oktobra. (Kor. ur.) »Morningpost« je izvedela iz Aten 18. t. m., da je imel Lambros dolg pogovor s francoskim poslanikom, v katerem je ta izjavil, da so se francoski mornarji izkrcali radi nemirov rezervistov v nedeljo in radi sovražnega nastopa v ponedeljek. To ni zasedenje mesta, ampak samo ojačenje policije. Ako se prihodnje dni ne pripete nikakri nadaljni nemiri, bodo čete zopet vkrane. Vest, da je grška vlada včeraj alirancem izročila novo noto, je popolnoma neutemeljena. Grške križarke Averof, Kilkis in Lemnos so spravili od arzenala v Salamis na mesto v bližini sidrišča mornarice alirancev.

Grške železnice v ententnih rokah.

Atene, 18. oktobra. (Kor. urad.) Reuter Aliranci so zahtevali od prometnega ministra, da jim izroči 200 železniških vagonov, ki jih potrebujejo v Makedoniji. Minister je privolil.

Dopolnitev grškega kabineta.

Atene, 17. oktobra. (Kor. urad.) Agence Havas. Za justičnega ministra v Lambrosovem kabinetu je imenovan profesor kazenskega prava na atenski univerzi, Timoleon Iliopoulos.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

16. oktobra. V bližini kolo-dvora Brodi (22 kilometrov jugovzhodno od Smorgona) se je moralo neko od ognja naših strojnih pušk obstreljeno nemško letalo spustiti na tla. Letalci so vjeti. V pokrajini severno od Koritnice se boj ljuto nadaljuje. Sovražne protinapade smo z velikimi izgubami zavrnili. Sovražnik uporablja ročne granate, napolnjene z dušičnimi plini. Hrabri polkovnik in polkovni poveljnik Kurilov je bil ranjen. Severno od Stanislavova je poskusil sovražnik prodrati iz strelskih jarkov. V okolici Kōrosmeza in Kirlibabe je sovražnik ljuto, toda brezuspešno napadal. Pri tem smo vjeli 17 častnikov in 1170 mož. Južno od Dorne Vatre vodi sovražnik močne čete v ofenzivo.

17. oktobra. V pokrajini južno od Strobova je bil v nekem strelskem jarku težko ranjen hrabri poveljni nekega našega polka, polkov-

nik Ivanovskij. V okolici Koritnice in pri Belšovcah trajajo ljuti boji. Sovražnik izvršuje hute protinapade. Neprestani ogenj narašča do velike sile. Vpileni smo eno strojno puško in vjeli 15 mož. V okolici Dorne Vatre smo zavrnili vse sovražne napade.

Ameriška municija za Rusijo.

Iz Christianije poročajo po drontheimskem listu »Adresseavis«, da je dospelo 21 ameriških ladij z municijo v Arhangelsk. Vest še ni potrjena.

Laški napad na Tirolskem ustavljen.

S primorske fronte poroča uradni komuniké včerajšnjega dne od časa do časa jako živahno artiljerijsko delovanje. Torej Italijani so se začeli na Krasu zopet gibati in oglašajo se zopet močno številni italijanski topovi. Tako delovanje utegne trajati dalje časa, predno se pripravijo za deveto ofenzivo. Komuniké nas vodi na južno Tirolsko, med dolini Terragnolo in Leno. Tam stoji po vrsti od državne meje severozapadno višine Pasubija 2236 m, Bolte 2150 in hrib Testo 2005. Višje severo - vzhodno je fronta ob Flajmski dolini. Okoli prvih treh višin so se razvili večji boji. V vojaškem razmotrivanju k poročilu generalnega štaba čitamo:

Na trentinski fronti močne italijanske sile že nekaj dni napadajo naše pozicije med dolinama Leno in Terragnolo. Žarišče boja je črta v hrbtu Testa in Pasubija. Ko smo izpraznili več jarkov, kar smo storili v interesu ojačenja naše defenzive, je bil napad sovražnika zadnja dva dneva popolnoma ustavljen.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

15. oktobra. Na pobočjih Pasubija so odbile naše čete nove sovražne napade in so s krepkim sun-

Boji z Romuni. Bitka ob Sommi.

Tudi Romuni priznavajo sedaj svoje poraze. Iz Bukarešte objavlja londonska »Times« poseben članek, v katerem pravi: Nemci so svoj ugodni položaj dobro izkoristili, ko so bili Romuni v svrhu ojačenja fronte v Dobrudži primorani, odpoklicati iz Sedmograške več svojih divizij. Nemci so nato napadli romunsko armado na Sedmograškem z največjo ljutostjo. Vsled ogromne premoči in predvsem spomočjo težke artiljerije in strojnih pušk se je posrečilo Nemcem pognati Romune nazaj, ki se proti ognju dalekosežnih nemških topov sploh niso mogli braniti. Tako so bile neizkušene romunske čete konečno prisiljene se umakniti na lastno ozemlje ter zasedati karpatsko črto.

Francosko časopisje tolaži obupane Romune, da naj se zanašajo na pomoč Rusije, ki brez dvoma popolnoma upošteva kritičen položaj romunske armade. V pričakovanju ruske pomoči naj stori romunsko armadno vodstvo vse, da bo vzdržalo pritisk sovražnikov zlasti na najopasnejši točki pri Predealu, kjer stoji Nemci in Avstrijci že 10 kilometrov daleč na romunskih tleh.

Ruska ojačenja v Romuniji.

Dunaj, 18. oktobra. Iz Bukarešte poročajo, da so prispela v Romunijo znatna ruska ojačenja. Številne ruske čete se vozijo skozi Bukarešto. Romunsko časopisje pozdravlja Ruse, nekateri listi pa pristavljajo, da bi bilo bolje, ako bi bile ruske čete prispele takrat, ko so Romuni imeli še Sedmograško v rokah.

Francoski generali za romunsko armado.

Berolin, 18. oktobra. V Bukarešto je prispel francoski štab, katerega načeluje general Berthelot. Prideljeni so mu višji častniki: Petain, Marchal in Cruzieux. Francoske generale je sprejel kralj v triumi avdijenci. Sodi se, da je šlo v tej avdijenci za ureditev zapovedništva v romunski armadi. Javnost je pozdravila Francoze prav hladno.

Bukarešta, 18. oktobra. Odposlanstvo francoskega generalnega štaba je dospelo po 25dnevem potovanju v Bukarešto. Odposlanstvo sestoji iz generala Berthelota, 8 polkovnikov in 8 majorjev, skupaj 25 častnikov.

General French na poti v Romunijo?

Zeneva, 18. oktobra. General French se je podal s 13 angleškimi štabnimi častniki v Romunijo, kjer se vrši reorganizacija cele armade.

Pomanjkanje zdravnikov v Rusiji.

V Bergen je dospela na pota v Rusijo angleška sanitetna ambulanca 18 zdravnikov, kar v Rusiji močno primanjkuje zdravnikov in sanitetnega materiala.

Rusko sinuso.

Ruski finančni minister Bark je izjavil pri vtemeljevanju proračuna, da je mogoče zvišati davke, ker se je blagostanje ruskega prebivalstva dvignilo in ker je ostala od 18 milijard rubljev vojnega posojila več kakor polovica doma.

Šnje popolnoma zavrnili. Sovražnik je utrpel velike izgube. Z ostale fronte ni poročati ničesar pomembnega.

Belgijsko uradno poročilo.

17. oktobra. Tekom noči delovanje belgijskih patrolj ob celi fronti. V okolici Klosterhocka in brodarake hiše smo vjeli tekom izvidnih operacij v nemških jarkih kakih 20 mož. Danes artiljerijski boj in boj z bombami tako v odseku Dixmuiden, kakor v smeri na Boesinghe.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

17. oktobra popoldne. Zapadno od Serra smo vdrlj v sovražne järke. Sicer ni poročati ničesar.

Enotna ententna fronta.

Vojaški sodruknik »Times«, podpolkovnik Repington, ki govori za angleško armadno vodstvo, odločno odklanja francoski predlog, zmešanja francosko - angleške vojske tudi v skromni obliki imene dobrih častnikov. Predlog je izviral iz spoznanja, da angleška vojska v razmerju s svojo silo dosega premalo in da bi francoski častniki močno izboljšali njene artiljeristične uspehe. Repington pravi, da se mora vsak tak predlog razbiti ob inzularnem predsojdu Angležev, da so oni boljši, kakor vsi drugi.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

18. oktobra. Kavkaška fronta. Na desnem krilu praske. Napravili smo nekaj vjetnikov. Na obrežju zapadno Kighija smo svoje pozicije naprej pomaknili. Na levem bregu smo odbili sovražne napade s protinapadom in napravili nekaj vjetnikov. — Na drugih frontah nikakih pomembnih dogodkov.

Norveška proti Nemčiji.

Christiania, 17. oktobra. (Kor. urad.) Ritzavov urad poroča: V odgovor na memorandum zavezniških vlad nevtalnim vladam glede podmorskih čolnov, izjavlja norveška vlada, da se smatra za upravičeno, prepovedati podmorskim čolnom, ki so opremljeni za vojno porabo in so last vojskujočih se držav, vsak promet in bivanje v norveških vodah in da je to tudi v kraljevski odredbi z dne 13. oktobra uporabljala. Na drugi strani pa se vlada ne smatra dolžne, izdati napram katerikoli vojskujoči se državi take prepovedi. Napram trgovskim podmorskim čolnom nove norveške določbe ne obsegajo nikakršne prepovedi, če prihajajo in plovejo pri belem dnevu, razglednem vremenu nad vodo in z razobešeno narodno zastavo.

Pazilo se bo na to, da bodo imele trgovske podmorske ladje, ki bi prišle v norveške fjorde, resnično nedvomni značaj trgovskih ladij. Dokler ni izkušnje glede težkoč za vzdržanje nevtalnosti če se uporabljajo trgovske podmorske ladje, se ni mogoče baviti z vprašanjem novih posebnih določb glede teh ladij. Po splošno priznanih načelih nevtalnosti, kakor jih vsebuje jasno 13. haški dogovor, se je treba vedno izogibati, da bi se pravila nevtalnosti med vojno prenejarala, če ni to izkazala izkušnja kot potrebno v varstvo lastnih pravic kake nevtalne države.

Christiania, 18. oktobra. (Kor. urad.) »Norsk Telegrammbureau« poroča:

Cesarsko nemško poslanništvo priobčuje danes v norveških listih uradno noto kot odgovor na izjavo norveške vlade z dne 11. oktobra o potopitvi norveških trgovskih ladij s strani nemških pomorskih vojnih sil.

Nota naglašja, da ni res, da so si nemške pomorske vojne sile napravile za pravilo, da potope ladje, ki vozijo konterbando, nasprotno zaplenijo te ladje v vseh slučajih, kadar je to le mogoče. Na ta način je bilo pripeljano gotovo število nevtalnih ladij v nemška pristanišča v Vzhodnem in Sever. morju.

Da pa so nemški podmorski čolni v oddaljenih vodah večkrat prisiljeni, potopiti ladje s konterbando, kakor to store angleške ladje, je enostavna posledica splošnega vojnega položaja na morju. Kljub temu so se angleške in ruske torpedovke v prav veliki meri posluževale pravice, potopiti v Vzhodnem morju vpljenne ladje, dasiravno bi bilo njih odpeljanje v ruska pristanišča tam mnogo manj nevarno kakor odpeljanje iz norveškega Severnega ledenega morja v nemška pristanišča. Kar se tiče rešitve posadk, so se nemški poveljniki kljub lastnemu ogroženemu stališču trudili, da spravijo norveško moštvo tako blizu oba-

li, kakor je le mogoče. Seveda je treba vzeti za podlago nemške liste o konterbandi.

Nota naglašja, da ni pričela Nemčija, marveč Anglija z razširjenjem list konterbande. Trditev norveških listov, da je takozvana angleška blokada samo odgovor na vojno nemških podmorskih čolnov, ni resnična.

Tudi so nemški podmorski čolni vedno v soglasju s svojimi naročili spoštovali norveško zastavo in norveško suvereniteto.

Glavosi daskih listov.

Danski konservativni listi prinajajo izpod istega peresa članke o nastopu Norveške proti Nemčiji ter pravijo da rabi Norveška hude besede. Celotno se je zahtevalo, da naj norveška vlada zagrozi Nemčiji, da bo ustavila ves promet v Nemčijo, če ne preneha torpediranje. Norveška in druge majhne države pa naj premisljijo, kaj bi iz tega sledilo. Tudi Nemčija bi potem ustavila svoje zveze z Norveško ter najbrže še bolj brezobzirno nadaljevala vojno podmorskih čolnov.

»Tidens Tegn« konstatira, da je v Skandinaviji vedno bolj čutili vpliv vojne in da hoče ententa zaključiti obroč okrog Nemčije tudi na severu. Zato je treba danes bolj kakor kdaj na Danskem previdne, pametne in stalne politike.

»Norgens Handes og Sjøefarts Tidend« opozarja, da nemški listi niso videli ničesar neprijaznega v tem, ko je Švedska pred kratkim izdala enako prepoved, kakor sedaj Norveška. List zaključuje: Težko je reči, ali so izvajanja nemških listov posledica dejstva, da je norveška prepoved občutno zadelo vojno podmorskih čolnov, ali pa skušajo z zapornim ognjem svariti preprečiti, da bi storila norveška vlada še druge korake, ki bi mogli biti še bolj občutni.

»Morgenbladet« pravi, da je naglas nemških časopisov tak, da ne izjava nadaljnjih diskusij. Norveške določbe odgovarjajo v poglavitem enako se glasečim, pred par dnevi izdanim švedskim določbam. Nemško časopisje pa se ni zdelo prisiljeno, nastopiti napram Švedski enako, kakor sedaj napram Norveški.

Boji na morju.

Podmorski čolni in zavarovanja.

Zavarovanja proti vojnemu riziku pri Lloydju za vožnje v Ameriko in Ameriko, so padla zopet na višino kakor predno je nastopil »U 53«.

Amerika in Anglija.

London, 17. oktobra. (Kor. urad.) Na vprašanje v zbornici lordov, ali so bile angleške križarke iz svojih izvidnih pristanišč ob ameriški obali na željo ameriške vlade odpoklicane, je odgovoril Grey, da je ameriška vlada, dasiravno je priznala, da angleške ladje niso prekoračile po mednarodnem pravu jim zamčenih pravic, vendar prav nujno pozvala Anglijo, da naj ne izvršuje izvidne plovbe na višinah ameriške obali. Nato so dobile angleške ladje naročilo, da naj se izogibajo vsega, kar bi nepotrebno razburjalo in da naj po možnosti ugrade željam Amerike. Kar se tiče vprašanja »U 53«, je bila angleška vlada obveščena, da bo ameriška vlada zadevo popolnoma preiskala ter ob pravem času sporočila svoje stališče. Dokler teče preiskava, ne namerava Anglija v tej zadevi storiti nikakršnih uradnih korakov.

ENTENTNI ODGOVOR AMERIKI.

Ententa je dne 16. oktobra izročila v Washingtonu odgovor na noto glede konfiskacije ladijske pošte. Kakor je bilo pričakovati, odklanja odgovor zahteve Zedinjenih držav. V gotovem oziru pa namerava ententa vendar nekoliko popustiti.

Razne politične vesti.

= Srbska mornarica. »Köln. Ztg.« javlja iz Kodanja: Po izvestju »Birž. Vjedomosti«, je uredničen sen Srbije o vojni moči na morju, oziroma je tej moči postavljen prvi temelj na ta način, da je vsaka država entente darovala Srbiji po eno vojno ladjo. V petrogradskem poročilu ni rečeno, če je tako storila Italija, ki bi komaj rada videla novega tekmeča na Sredozemskem in morda tudi na Jadranskem morju. Srbska vojna mornarica je že sodelovala pri nedavnem svečanem pozdravu ruskih čet v Solunu. S tem, da je ustvarjena srbska mornarica, je izražen že predpogoj, da dobi Srbija pri mirovnih pogajanjih svoj lastni pristan. Jasno je — končuje »Kölnische Zeitung«, da Italija s to rešitvijo ne bo zadovoljna.

Vesti iz primorskih dežel.

Fran Valenčič †. Na italijanskem bojišču, v deželi, ki se mu je bila tako omilila, je padel naš Valenčič, za kar so ga nazivali številni njegovi prijatelji v Gorici. Udani v usodo, naj se zgodi z njim kar hoče, je stopil pod vojne zastave, bil nekaj časa v Ljubljani, potem na Štajerskem in slednjic na primorski fronti, kjer ga je vsmrtil sovražni izstrelak. Pokojni Valenčič je bil dober, mehka pesniška duša, priljubljen, kjerkoli se je gibal, na Kranjskem, v Trstu in Gorici, v svoji službi jako vreden in natančen, dober jurist. Veliko je pretrpel. Svoj čas je priobčil v »Ljubljanskem Zvonu« celo vrsto lepih liričnih pesmi. Sedaj počiva naš Valenčič v miru sredi bojnega trušča v nesrečni gorški deželi.

Padel je na italijanskem bojišču Fran Berlot iz Leppe pri Avča, pešec pri nekem črnovojniškem polku. Smrt ga je doletela dne 9. oktobra pri Medjivasi (občina Devin), pokopan je v Mahinjah.

Odbor za podporo potujočih beguncev se je ustanovil v Ajdovščini. Predsednik odbora je župan gospod Ignacij Kovač.

Županstvo Komensko na Krasu, sedaj s sedežem v Sežani, naroča svojim občinarjem, ki so sedaj razkropljeni po svetu, da vsaka družina brez odloga naznanj istemu svoje sedanje bivališče. Ta evidenca bo služila v občo korist, osobito pa še, da se v vojakom, ki se nahajajo na bojnem polju itd., in ne vedo, kje da se njih družine nahajajo, podajati informacije.

Še enkrat »Šober« in »Obršič«. Poročali smo, da se nahaja v poročilih že parkrat navedeni kraj Šober na malih višinah vzhodno črte Semperter-Vrtojba. Na tem nizkem pogorju je par hiš. Ime Šober je nastalo po vpkolenem duhovniku, ki je znal ceniti lepoto onega pogorja in razgled z njega in si je bil postavil gori hišo. Od takrat se je začelo imenovati omi kraj »pri Šoberju«. Odtod »Šober« v specialni karti in v uradnih poročilih. Višine »Obršič« pa so med Bukovico in Dolnjo Vrtojbo.

V Grgarju doma je spravljal krompir 80letni posestnik Valentin Klemenčič. Granatni izstrelak ga je ranil v levo nogo. Sedaj se zdravi v ljubljanski deželni bolnišnici.

Smrt begunke. Marija Pahor, iz Brestovice, je pri delu v opekarni v Fritzensu pri Inomstu ponesrečila in kmalu nato izdihnila. Zapuščala petoro otrok, mož pa je v vojaški službi. Pokopana je na tamošnjem pokopališču.

V Trstu je umrlo od 1. do 7. t. m. 87 oseb, rodilo se jih je 29.

Akcija za podeljevanje zajtrka na tržaških solah. Pod predsedstvom namestnika barona Fries-Skene se je vršil razgovor, ki se je bavil z izpopolnitvijo akcije za podeljevanje topllega zajtrka na tržaških ljudskih in meščanskih solah. Namestnik je otvoril sejo z nagovorom, v katerem je opozarjal na potrebo, da se na mestnih solah že obstoječe podeljevanje jedil izpopolni in da se — kolikor le možno — vsem potrebnim učencem nemških, italijanskih in slovenskih ljudskih in meščanskih šol zagotovi posebno za bodoči zimski čas važno dobroto topllega zajtrka. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da se izvedba akcije, za katero so že določene gotove smeri, poveri izkušeni, za mladinsko oskrbo kaj zaslužni organizaciji sirotinskih oskrbnic. Akcijskemu odboru, ki naj se ustanovi v ta namen, bodo poleg vodilnih funkcionarov oskrbe vojnih sirot pripadali še gospodje: primarji dr. Escher, dr. Abram, ravnatelj ubožnice, Perner, kakor tudi šolski voditelj Bettiol, Brunlechner, Endler, Nicolao in Vrščaj. Za akcijo, za katero se je kazalo splošno zanimanje, je namestnik obljubil najizdatnejše pospeševanje kakor tudi dar 10.000 K iz vojnopomožnega fonda ter nadaljnjih tekočih pridatkov iz dobrovoljnih prispevkov posestnikov kinematografov za namene vojne oskrbe.

Table na zemljiščih. Trdnjovski komisar v Pulju objavlja: Daje se na znanje v mestu ostalemu prebivalstvu, naj na svoja zemljišča postavi predpisane table. Ako bi vsled pomanjkanja take table zemljišče, katero pripada osebi, ki se nahaja tu, vojak tudi samo izoral, lastnik pa je potem obdelal, izgubi lastnik vsako pravico do žetve.

Nov gospodarski list v Dalmaciji. V Zadru je začel izhajati nov gospodarski list »Gospodarski glasnik«, določen za Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Hrvaško, Istro, Srbijo in Črno goro.

Otvoritev mestne knjižnice v Makarski. V občinski hiši v Makarski v Dalmaciji so otvorili mestno knjižnico, ki šteje okoli 3000 knjig,

katero je pokojni prošt dr. Pavišič zapustil mestu. Razvetelega je dal knjižnici na razpolago nad 4000 zvezkov duhovnik Koer.

Kdor kaj vé, kje je družina Stantič iz Temnice št. 36 pri Komnu na Krasu, ki je nekako 15. avgusta zapustila dom, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Leopold Stantič, K. u. k. Reservespital Petrimm, Zimmer 32, Urfahr bei Linz, Nieder - Österreich. — Rozina Petrovič, vas Sedevčič, občina Bate, pošta Cepovan na Primorskem, prosi obvestila, kje so njena mati, dve sestri in en brat, ki so za časa predzadnje laške ofenzive zbežali iz Gorice, kjer so stanovali Via Coronini 2.

Kdo ve kaj? Lansko leto pred izbruhom italijanske vojne sta pisala očetu (Luki) iz Biljane njegova sinova: Leopold Mikulin, k. u. k. Etappen Komp., pp. št. 97, in Laas bei Kiloschak, Gornje Koroško, in Ludovik Mikulin, k. u. k. L. Rgt. Nr. 27, 5. stotinja, Ljubljana, na Ledini. Od tistega časa, ko je nastala vojna z Italijo, se ne ve ničesar več o njiju. Oče se nahaja sedaj v Italiji kot begunec in podpisani sem naprošen, da ju iščem. Kdor bi kaj vedel o obeh Mikulinih, naj sporoči na moj naslov: Teodor Simčič, Pendice di Scorcola 605, Trst.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil Ivan Vrisk, ki je od začetka vojne nepretrgoma na fronti.

— Odlikovanja. Iz St. Petra na Krasu se nam poroča: S »signum laudis« na traku hrabrostne svetinje sta bila odlikovana gg. nadporočnika Karel Mayer, poveljnik tukajšnje železniško - varovalne stotnije in c. kr. pošni višji oficijal iz Ljubljane, ter Josip Vavruška, pridržen etapnemu poveljstvu šentpetrskemu in c. kr. računski svetnik iz Opave. Oba odlikovanca sta zaradi izvanredne ljubeznivosti tudi v civilnih krogih šentpetrskih jako priljubljena. Iskreno čestitamo!

— Iz Ajdovščine se nam poroča: Naznanjam, da sta padla na italijanskem bojišču nadporočnik Vodička, c. kr. profesor, dober častnik in hraber bojevnik, dalje večkrat odlikovani častniški namestnik Gabrovšek. Oba blagoga značaja, vneta za narod in za domovino. Blag jima spomin!

— Iz ruskega vjetništva so se oglasili: Rudolf Kovač iz Novega mesta, Franc Funtek iz Kamnika, Anton Novak, Ludovik Černe in Rudolf Horjak. Prišli so z več kranjskimi in štajerskimi vojniki dne 12. avgusta, vsi ranjeni, v rusko vjetništvo.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil enoletni prostovoljec Albert Strukelj, abiturijent c. kr. ljubljanskega učiteljskega. Vjeli so ga v noči na 13. avgust 1916 in ždaj se živ in zdrav nahaja v Piskovu (jugozapadno od Petrograda).

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil četovodja Stefan Zagarjan. Naslova njegovega ni navedel.

— »Glasbena Matica«. Povo-dom dobrodelnega koncerta dne 10. oktobra 1916. so darovali na preplah: ekscelencija gosp. Teodor baron Schwarz, c. kr. deželni predsednik v pok., 10 K; gosp. deželni glavar dr. Ivan Susteršič z gospo soprogo, ker radi žalovanja nista mogla priti h koncertu, 40 K; gosp. Adolf Elsner, predsednik c. kr. deželnega sodišča, 10 K; en gospod polkovnik 1 K; gosp. Medved iz Gorice 3 K; pevski zbor »Glasbene Matic« 20 K. Srčna jim hvala! Ti zneski se bodo oddali s čistim dohodkom koncerta predsednici odbora za »darovne dneve«, velerodni gospe Mariji grofici Attems, soprogi c. kr. deželnega predsednika v Ljubljani.

— Darilo. Gospod Henrik Smrekar, akad. slikar v Ljubljani, je daroval znesek 100 K zakladu za vdove in sirote padlih vojakov iz Kranjskega.

— Mesto venca na grob doktorja Rudolfa Repčiča je darovalo društvo zdravnikov na Kranjskem 20 K v Bleiweisov sklad za onemogle člane društva.

— Usnje. Izšlo je več naredb, ki urejujejo promet z usnjem in s kožami. Najvažnejše v teh določbah so določbe, ki se nanašajo na oddajo onega usnja, za katero pride vojaška uprava v poštev. Vse usnje, ki bo pridržano za vojaško upravo, bo oddati centrali za usnje na Dunaju. Razdelitev drugega usnja za civilno prebivalstvo se uredi posebe. Določeno je dalje, da mora vsakdo naznaniti svoje zaloge telečjih kož in da je prepovedano, rabiti umetna strojila za ono usnje, ki je rabi vojaštvu. Tudi najvišje cene so preurejene. Cena telečjega usnja je znižana na 2 K, cena za podplate, na-

rejene iz zlepljenega usnja, pa je določena na 12, oziroma 16 kron.

— Ljudskošolske vesti. Matilda Bevk je nameščena za suplentinjo v Vremu, Ana Knavs pa na Vrhniki.

— Razsvetljava grobov na Vseh svetih in Vernih duš dan je na Štajerskem in tudi v nekaterih drugih deželah prepovedana.

Važno za ljudi, ki imajo svoje v Ameriki. Po mnogih prizadevanjih se je bankirju Henry Z. Zaro, per adres. Draždanska banka (Dresdener Bank) Berlin W. 8, posrečilo, vzpostaviti zvezo z v Ameriki živečimi sorodniki avstrijskih državljanov. S tem je v Avstriji bivajočim omogočeno, dobiti iz Amerike denarne podpore. Glede pojasniti se je obrniti na zgorajšnjo adresso.

Umrl je v Razdrtju pri Postojni umirovljeni učitelj gospod Anton Pegan. Pogreb je bil danes dopoldne. Cenjenim rodbinom naše srčno sožalje!

Nesrečen slučaj. 80letni prevzičkar Matija Božiček in posestnika hči Marija Klakočar v Lastniču pri Kozjem, sta se zaradi neke malenkosti prepirala in je starček punco udaril po roki. To je njenega očeta Jožefa Klakočarja tako vjuzilo, da je starčka z vso silo treščil na tla. Starček se je s težavo poval in storil nekaj korakov, potem pa se zgrudil na tla in umrl.

Monumentalno filmsko delo. Senzacionalno dnevno govornico bo tvorilo prihodnje dni izvanredno monumentalno filmsko delo: »Sodni dan«, ki se bo predvajalo v tukajšnjem »Kino - Ideal« od jutri, petka 20. oktobra do torka 24. oktobra (5 dni). Slika je resnično pesniško delo, bogato lepimi misli, globoko občuteno ter pomeni višek kinematografske umetnosti in dovršenosti. Vse, kar premore zmožnost operaterja in iznajdljivost režiserja, vsebuje ta krasna drama. Pred nami se vrste slike, popolno posnete po naravi in življenju in ki obsegajo vse, kar zmore človeška fantazija. Tak, kakor ga nam kaže ta film, tak bode izgledal sodni dan s svojimi grozotami in strahotami, skratka, slika pretresujoče realitike in krepke umetnosti. **Ideal - Kino. Blagajna odprta od 11. do 12. dopoldne. Zadnja predstava ob 10. zvečer.**

Izobjeljeno. Na potu iz kavarne »Evrope« po Dunajski cesti, Franc Jožefovi cesti in Bleiweisovi cesti do št. 21 je bila včeraj od pol 12. do pol 1. izgubljena črna denarnica z okrog 120 K. s ključkom in dragim spominom. Odda naj se proti dobri nagradi na Bleiweisovi cesti št. 21 pritičije.

Zrehanje razredne loterije. (V. razred, 8. dan.) 200.000 kron dobi št. 12.316. Po 20.000 K dobe št. 63.352, 103.018; 10.000 kron dobi št. 35.723. Po 5000 kron dobe št. 82.785, 97.759, 105.127. Po 2000 kron dobe št. 1742, 7788, 14.548, 18.333, 18.776, 19.261, 26.127, 31.538, 32.431, 38.746, 42.444, 45.695, 47.864, 48.673, 50.336, 56.297, 66.383, 73.150, 76.095, 80.307, 83.007, 85.975, 88.720, 94.427, 97.173, 101.929, 103.479, 103.605, 104.164, 110.959 in 114.097. Po 1000 kron dobe št. 3007, 4872, 10.038, 13.833, 14.326, 15.701, 18.388, 19.794, 20.093, 21.850, 24.841, 31.166, 35.781, 36.695, 37.200, 38.136, 38.514, 41.726, 41.969, 43.402, 43.412, 46.282, 49.210, 50.798, 52.352, 55.352, 55.135, 57.210, 59.680, 60.228, 65.679, 66.042, 69.134, 71.169, 73.807, 78.831, 79.184, 79.527, 81.087, 83.749, 100.004, 102.036, 107.822, 109.935, 111.375 in 113.342.

Aprovizacija.

+ Ne režite sami krušnih izkaznic. Glasom nove preureditve prodaje moke odredil je mestni magistrat, da naj stranke, ki hočejo kupiti moko, odrežejo od krušne izkaznice ves spodnji del, ki je določen za moko. Od te cele močne izkaznice odreže trgovec sam pri oddaji moke prvi krušni teden deset odrezkov, drugi krušni teden pa levih deset odrezkov. Spodnji del, ki je določen za moko, je pa le tedaj veljaven, ako se vseh dvaset močnih odrezkov drži skupaj s srednjim delom, na kojem je natisnjena rdeča tekoča številka, štampilja okraja in pa številka tedna, za kojega je določena močna izkaznica. Ker pa stranke režejo in trgajo močne odrezke poljubno, in ker prodajalec ne sme oddati moke, ako ne vidi rdeče zaporedne številke in črne številke, ki označuje teden, za kojega velja krušna izkaznica ter pečat okraja, se stranke opozarjajo, da kdor ne zna pravilno izrezati cel spodnji del, naj pride k trgovcu po moko le s celimi nerezanimi krušnimi izkaznicami, ker trgovec sicer ne more in ne sme oddajati moke.

+ Nakazovanje moke trgovcem. Trgovcem se bode nakazala moka v soboto dne 21. t. m. ob 8 uri zjutraj v mestni posvetovalnici.

+ Prodaja moke strankam se bode prvočisto objavila.

+ Jaka na Reki se prodajajo po 56 vinarjev.

Razne stvari.

*** Na Ruskem je zmanjkalo papirja in so morali nekateri listi nehati, med njimi najstarejši list »Rjazanski vestnik«.**

*** Umivanje brez mila.** Zdaj priporočajo, naj se za umivanje rabi mavčev prašek, takozvani alabastermavčev prašek, češ, da je jako dober in cenen.

*** Ustava.** Znanja tvrdka Reithoffer, ki je obogata z izdelki, katerih značaja ne bomo pjasnjevali je darovala nižjavstrijskemu kdecem: križi 100.000 kron.

*** Volitev med vojno.** V Samoboru na Hrvaškem je bila v četrtek volitev zastopnika v županijsko skupščino. Volitev je trajala od 9. dopoldne do 4. popoldne, a izmed 1231 volilcev, jih je prišlo samo — 17.

*** Izrednje glasilo nemških socialistih demokratov »Vorwärts«** je bilo pred kratkim ustavljeno. Zlat je št dobi dovoljenje, da zopet izhaja, a s pogojem, da vstopi v ureja švo član strankinega vodstva (volstvo stoji na strani vlade), ki bo občasno vsaj kaj sme rititi v list in kaj ne.

*** Tako delajo z živili.** V občini Unterlaa v okraju Bruck ob Litvi so našli pri nekem izdelovalcu mila 17 tisoč kilogramov popolnoma nepokvarjenega užitnega špeha. Može je hotel ta špeh porabiti za izdelovanje mila. Vtihnopol je špeh v neko vojaško skladišče in tako je prišla stvar na dan.

*** Temni Bukarešt.** Veseli Bukarešt se je ves premenil. Hoteli so skoro prazni; cestna razsvetljava je sploh ustavljena; v javnih lokalih morajo ob 9. zvečer pogasiti vse luči. Gledališča so zaprta. Pošta in brzojav ne funkcionirata. Kdor se po 9. zvečer pokaže na ulici, se mora izkazati, da ima za to policijsko dovoljenje.

*** Spala je in spala...** V francoskem mestu Calais, ležečem na obrežju kanala La Maube, najbližje angleškemu bregu, se sliši neprestano najhuje streljanje s fronte. Neko 35letno ženo je to grmenje sčasoma tako izmučilo, da je od utrujenosti zaspala in je nepretrgoma spala celih 45 dni. Med tem spanjem so jo umetno hranili, ker je niso mogli prebuditi.

*** Cena obleke in obuvala v 14. stoletju.** Leta 1415. se je plačalo za laket sukna, običajnega za mestne sluge, 13 grošev, v naših denarjih okoli 6 K 50 vin., ali vsota, za katero so tedaj kupili skoro tri korce pšenice. Moška suknja je leta 1417. stala 40 grošev (20 kron), a suknja s svilenom podlago 50 grošev (25 kron). Dober kožuh tudi za približno tako ceno. Moški čevlji so se prodajali v oni dobi po 4 groše, torej nekako po 2 kroni.

*** Mladostni zločinci v Londonu.** »Times« piše, da sodišča v Londonu niso imela še nikoli toliko opraviti z mladostnimi zločinci, kakor sedaj. Predstojnik ministrskega oddelka za varstvo mladine je izrekel mnenje, da je vojna glavni vzrok, da se toliko mladine pokvari. Očetov ni doma, učiteljev manjka, matere so zaposlene in otroci so sami sebi prepuščeni. Fantastična poročila, v katerih se hvalijo vojaki, kako so se borili in pobijali sovražnike, vplivajo jako slabo na fantazijo mladine. Sreča je še, da je dovolj hrane, sicer bi angleška mladina popolnoma podivjala.

*** Balon ga je odnesel.** »Den« poroča: Neprosto voljno z balonom je odletel 11letni sinček delavca Bertrama v Duhu v Gornji Lužici. V rečni vasi je pristal balon, iz katerega sta stopila dva popotnika, tretji pa se je pripravil k odhodu. Med onimi, ki so držali vrvi, je bil tudi Bertramov sinček. Ko so izpustili vrvi, se je balon dvigal in kmalu je bil 1500 metrov visoko nad gledalci. In šele sedaj je zapazil zrakoplovec, da viši na vrvi, z glavno navzdol ubogi deček. Zrakoplovec je nemudoma pristal in deček je bil ves srečen, ko je imel trdna tla pod nogami.

*** Ljubosumen redar.** Pred potratnim sodiščem v Parizu je stal tedi redar, ki je svoj čas napravil atentat na svojo ljubico in je zadel slučajno mimoidočega gospoda. Ljubica ni bila nič ranjena, gospodu pa sta obtičali v životu dve revolverski krogli. Obtoženi redar Peter Munk je bil poročen z Irko; po njeni smrti se je zaljublil v njeno sestro in se ž njo zaročil. Ta je služila kot prodajalka v neki slaščičarni, kjer se je seznanila z angleškim pomorskim častnikom. Munk je bil tako ljubosumen, da je počakal pred slaščičarno na svojo nezvesto nevesto in na oficirja ter nanja streljal, a zadel namesto njih drugega, popolnoma tu-

jega gospoda. Munk je bil obtožen umora, a je bil obsojen le zaradi težke telesne poškodbe.

*** Edisonova iznajdba, ki bo onemogočila vsako vojno.** Iz Amerike poročajo o novi Edisonovi iznajdbi, ki se zove »električna vojna«. Krog postojank se postavijo mogočni akumulatorji, ki bodo proizvajali neprekinjen tok izredno visoke napetosti. Potom posebnega aparata, ki je jedro in obenem še neodkrita skrivnost iznajdbe, bo ta tok na daleč okrog izžareval električne toke, tako da se bo dvigal v zraku neviden električni zid, katerega nihče ne bo mogel premagati, kajti vsakogar, ki se bo približal temu pasu, bo elektrika ubila. Ker se pa danes boj ne vrši več samo na zemlji, marveč tudi visoko pod nebom, je moral Edison misliti seveda tudi na to. V zvezi z gori navedenim sistemom je sestavil aparat, ki bo vsa letala in zrakoplove, ki bi hoteli preleteti postojanko, nemudoma prisilil, da se spuste na tla. Tudi to se zgodi s pomočjo elektrike. In sicer gre za top, ki meče električne strele v veliko višino, onemogoči nadaljno delovanje motorjev ter prisili letalca, da se brezpogojno spusti na tla. Edison hoče svojo iznajdbo porabiti šele po končani svetovni vojni in sicer jo bo dal na razpolago edinole Združenim državam.

*** Srbska kopališča.** Malo znano je, da ima Srbija celo vrsto zdravilnih vrelcev, za katere je srbska vlada šele zadnjih petnajst let preskrbela skromno reklamo. V toplicah v Banji v moravski dolini so lečni vrelci proti revmatizmu in škrofulozi, ki imajo temperaturo 74° C. Jako priljubljene so bile toplice v Arangjelovcu. Čigar vrelci kneza Miloša daje jako prijetno kislavo vodo, ki se meri lahko z najbolj slovitimi studenci. Drugi vir: rečenih toplic so v porabi pri boleznih dihalnih organov, bledice in ženskih boleznih. V Ribarski Banji v kruševackem okraju so žvepleni vrelci, ki se rabijo z velikim uspehom pri katarju. V toplicah v Lomnici, blizu Kruševaca, v romantični dolini srbskih alp je vir z dvojnogičastim sodnatim napojem. Loznica, blizu bosenske meje v severozapadnem kotu Drine, ima železnice in žveplenaste studence. Brestovačka Banja blizu zaječarske trdnjave ob bolgarski meji ima šest žvepljenih vrelcev, ki služijo v zdravljenje tuberkuloze, sifilitičnih boleznih in malarije. Sokobanja ali Aleksinec med Moravo in Timokom slovi kakor toplice za kožne bolezni. Niš, ob reki Nišavi, nekdanji Natsus, je bil znan kot zdravilišče še stari Rimljanom.

*** Tristoletnica krompirja.** Letos je 300 let, kar se je pojavil krompir prvič na pariški dvorni pojedini kakor nekaj posebnega. Krompir, brez ugovora najvažnejše živilo, v pre mnogih družinah glavni del hrane, znači za ljudstvo nenavadno dobroto, a kljub temu je krompir prebil orjaške boje, preden je postal splošna ljudska hrana. Bili so predsodki vede in babje vere, ki so stavili krompirju zapreke in ovire, in te predsodke je premogokrat podpirala nevrednost, ki je namesto gomoljevih izrastkov vporabljala zeleni krompirjev plod, zbok česar so seveda nastale neprijetne želodčne težave. Krompir, prinešen iz Amerike leta 1588., se je sadil in negoval še v 16. stoletju po vrteh kakor kurioznost. Zarote in Cardan ga v prvi polovici 16. stoletja prvič omenjata, ko označujeta deželi Peru in Granado kakor domovino krompirja in pripovedujeta o njem, da je izdatna hrana tamošnjega prebivalstva. Leta 1616. se je pojavil prvič kakor nekaj posebnega na kraljevski pariški pojedini in odsilhal se je leto evropsko prebivalstvo bolj zanimati zanj. Pri Nemcih si je pridobil velike zasluge

za negovanje krompirja Friderik Veliki, ki je dal mnogo krajev nasaditi s krompirjem, a je bil primoran z oboroženo silo krompirjevo polje stražiti proti množicam, ki so bile naščuvane s predsodki in vraždami zoper vsako novotarijo. V avstrijske dežele je prišel krompir v tridesetletni vojski. Glavne zasluge za razširjenje krompirja ima pri Čehih frančiškanski red v Pragi, ki je prvi začel saditi krompir na samostanskem vrtu in je naučil širše prebivalstvo pridelovanje krompirja. K popolnemu in splošnemu pridelovanju krompirja pa je prišlo šele v letih 1771. in 1772., ko je velika beda in slaba letina prislila ljudi, da so segli po novem živilu ter odložili vse predsodke proti tej prekrasni poljski rastlini. Danes bi zaslužil tisti, ki je prinesel prvi krompir v Evropo, najlepši spomenik. Kaj bi bilo ljudstvo brez krompirja?

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. oktobra: Luka Merkužič, občinski ubožec, hiralec, 86 let, Radeckega cesta 9.

18. oktobra: Laurenzio Raimondo, laški desetnik 146. pošpolka; Vinzenzo La Terra, laški pešec 149. pošpolka; Alberto Cavaletto, laški šec 118. pošpolka., vsi trije vojni vjetniki, v rezervni honvedski bolnišnici na Poljanski cesti. — Matija Zwicke, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnišnici v Marjanišču.

Dne 19. oktobra: Marija Rožnik, hiralka, 79 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnišnici: Dne 13. oktobra: Katarina Berčič, nadsprevednikova hči, 5 let in pol.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodna tiskarna«.

V spanju se razkrajajo v ustni otlini ostanki jedil neovirano ter s tem dajejo hranilo neštetim, človeškemu zdravju škodljivim bakterijam. Z rednim in skrbnim negovanjem ust in zob se ognemo različnim boleznim. Najboljše sredstvo za čisto ohranjanje ust in negovanje zob je že skoro 30 let znani Sargov kalodont in ustna voda. Kalodont ima prijeten okus, učinkuje antiseptično in se dobi v vseh drožerijah in sličnih trgovinah.

Pošteno mlado :: dekle :: sprejme takoj kot pomoč pri hišnem delu ga. Paula T. Tržaška cesta številka 43, I. nadst. Ljubljana.

Zlahtnih kostanjev les kupuje po najvišjih cenah Aleks. Rosenberg, Gradec, Annonstr. 22. 3371

Meblovano sobico za november, išče stalen gospod. 3356
Ponudbe pod »November/3356« na upravn. »Slov. Naroda«.

Stare rabljene decimalne - tehtnice - ki potegne 100—200 kg, se kupi. Več pove Aug. Agnola Dunajska cesta št. 11., Ljubljana. 3384

Odda se meblirano stanovanje štiri sobe in pritlikline za takoj v bližini Ljubljane. 3375
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Proda se nov eleganten karambol-biljard posebno pripraven za družinsko porabo. **J. ŠTOKA** trgovina s papirjem na drobno in debelo Trg. Molina ploščo 10. 3385

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladati se boleznino, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno otežča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Pouk v klavirju

daje gospa **Terka Wehrle**, prednostna učenka umetnice prve vrste gospe Lucile Podgornik-Tolomei, dunajskega konzervatorija, lastnica družbene kolajne. 3362

Sprejemajo se tudi začetniki. Naslov: **Gledališka ulica 7/II, levo.**

Strojepisec

ali strojepisna zmožen slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter obojne stenografije, se sprejme v odvetniško pisarno v Ljubljani.

Pismene ponudbe z navedbo šolske naobrazbe, dosedanje prakse in zahtev, naj se vpošljejo pod »Odvetnik/3382« na upravn. »Slov. Naroda«.

Kupim vsako množino novega in starega, belega ali rdečega

VINA

po najvišjih cenah proti takojšnjemu plačilu. 3372

F. Rosenkranz, Gradec, Annenstrasse 60.

Lepo meblvano sobo se odda v pritličju, Grubarjevo nabrežje št. 6, Ljubljana. 3380

Kateri zobozdravnik

bi sprejel 15 letnega inteligentnega mladega zmožnega slov. nem. in italjan. jezika, iz dobre družine v svojo izučitve zobotehnike. Naslov v upravništvu »Slovenskega Naroda« pod št. 3383

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; »Neril«, barva za lasse in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K. lasne vode in masti; Sampon za umivanje las, šminke in puder poulični i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 12 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Udova Franja Pegan javlja vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je njen ljubljani soprog, stric in gospod

Anton Pegan

učitelj v pokoju

danes popoldne po dolgi mučni bolezni s tolažili sv. vere udano v Gospodu zaspal, v 67 letu svoje starosti. Pogreb draga pokojnika bo v četrtek dne 19. t. m. zjutraj iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče v Razdrtem. Dragega pokojnika priporočam v blag spomin!

V Razdrtem, dne 16. oktobra 1916.

Brez posebnega obvestila.

Resnično prvovrstni sporedi v KINO CENTRAL v dež. gledališču.

Danes v četrtek 19. in jutri v petek 20. oktobra: **Največja veselost, ki je bila kdaj dosežena:** Rožni čeveljček II. del. Gospodična Lo nevesta. V glavni vlogi Greti Weixler!

Od sobote 21. do ponedeljka 23. oktobra: **Najnovejši sijajni HENNY PORTEN film:** Dežnik z labodom. Henny Porten. Dražestno lepa veseloigra. V glavni vlogi

Vroč bojni dan pri 2. polku tirolskih ces. lovcev. Najnovejši, najaktualnejši in senzacionalni vojni film z italijanske fronte. Brez zvišanja cen! Od petka 20. do ponedeljka 23. oktobra. Brez zvišanja cen! **v Kino Central v deželnem gledališču.**

Posodim večjo svoto na zemljišče ali hišo. 3280
Ponudbe do 25. t. m. pod »Hipoteka/3280« na upravništvo »Slov. Naroda«.

Orehov les : kostanjev les

v deblih v polenih in deblih kupim vsako vagonko množino po najvišji dnevni ceni **J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.**

!Šivalni stroji!
»Singer« in »Kaysor« s podolgaštim, okroglim čolnikom, Central-Bobbin za dom in rokodelstvo so kupijo najbolje in najceneje pri firmi **A. WEISSBERG, tvorniška zaloga Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.** Hitro razpošiljanje na vse železniške postaje. — Cenovniki v slovenskem jeziku zastoj. 2886

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA 1874
parfumerija, fotografična manufaktura itd.
Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.
Anton Kanc Ljubljana, Zidovska ulica 1. Ceniki na razpolago.

Za manufakturno trgovino se išče: **Prvovrstna moč za vodstvo detaljne trgovine, 2 prodajalca oz. 2 izvežbani prodajalki z večletno prakso, knjigovodja in korespondent, izurjen v obeh dež. jezikih, stenograf, potnik oz. engrosist, ki je že potoval v naših krajih.** **Stalne službe. Dobre plače.** Obširne ponudbe se prosijo na »poštal predal 35, Ljubljana«.

Išče se v najem ozir. na račun **gostilna** ali vojaška kantina (častniško omizje) v kateremkoli kraju, ozir. se išče mesto hotelske upraviteljice. Kavcija na razpolago. Cenj. ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod »št. 21«.

Odda se stanovanje s tremi sobami, kuhinjo in pritliklinami, pripravno tudi za pisarno v sredini mesta. — Vpraša se v **Knalfovi ulici št. 10, III. nadstropje** od 2. do 4. ure pop. 3387

Važno za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki! Kdor hoče stopiti s svojimi sorodniki v Ameriki v dotiko radi denarnih podpor in pisem, naj napiše kratko pismo v nemškem jeziku, tičeče se samo rodbinskih razmer, ki ne sme obsegati nič političnega ali kar vojno zadeva. Naslov svojih sorodnikov naj napiše na kuvertu, v drugo kuvertu naj vtakne svoje pismo in nanjo napiše natančen naslov in ime odpošiljatelja ter vse kup odpošlje na sledečo addresso: **Henry G. Zaro, bankir per Adresse Broderer Bank, Berlin, W. S.** 3381